

**ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ПО ПРОЕКТУВАННЮ ПІДПРИЄМСТВ
КОКСОХІМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ»**

**ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
ЗА 2018 РІК**

м. Харків, 2019р.

ЗМІСТ

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства ДП «ГИПРОКОКС».....	3
2. Результати діяльності ДП «ГИПРОКОКС»	5
3. Ліквідність та зобов'язання	8
4. Екологічні аспекти	10
5. Соціальні аспекти та кадрова політика	12
6. Ризики	15
7. Дослідження та інновації	17
8. Фінансові інвестиції	18
9. Перспективи розвитку	18

1. Організаційна структура та опис діяльності ДП «ГИПРОКОКС».

ДП «ГИПРОКОКС» засновано в 1929 році в Харкові – найбільшому науково-технічному центрі України, з метою розробки науково-технічної документації для будівництва нових, реконструкції та модернізації діючих коксохімічних підприємств та установок.

За 90 років ГИПРОКОКС розробив близько 400 проектів коксових батарей загальною виробничою потужністю понад 200 млн тон коксу.

Географія поставок ГИПРОКОКС розширюється, і на сьогоднішній день налічує 26 країн світу. За проектами ГИПРОКОКС побудована вся коксохімічна промисловість України і країн СНД.

В архіві науково-технічної продукції ГИПРОКОКС зберігається проектна документація, по якій були побудовані близько 20% коксових батарей світу.

Технологічні розробки ГИПРОКОКС відповідають світовому рівню, захищені більш ніж 500 авторськими свідоцтвами і патентами.

Підприємство є юридичною особою, засноване на державній власності, входить до сфери управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (суб'єкт управління).

Організаційно-правова форма господарювання (КОПФГ) – 425 – державна організація (установа, заклад).

Місцезнаходження: 61002, м. Харків, вул. Сумська, 60.

ДП «ГИПРОКОКС» з 2017 р. перебуває на обліку у Київському управлінні Державної фіскальної служби у Харківській області. Індивідуальний податковий номер 00188334.

Підприємство отримує прибуток, здійснюючи наукову, виробничу і підприємницьку діяльність у різних галузях народного господарства, переважно в коксохімічній промисловості.

Оскільки, основною діяльністю ДП «ГИПРОКОКС» є дослідження та експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук (код КВЕД 72.19), що належить до науково-технічної діяльності, у відповідності до п. 16 ст. 1 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" від 26.11.2015 № 848-VIII, ДП «ГИПРОКОКС» є науковою установою, що зазначено в Статуті підприємства, затвердженого наказом Мінекономрозвитку України від 03.10.2018 № 1416.

Підприємство є провідним по проектуванню підприємств коксохімічної промисловості і провідною комплексною науковою установою по науково-технічній діяльності, науково-технічним (експериментальним) розробкам, наданню науково-технічних послуг, проведенню наукової і науково-технічної експертизи, дослідно-конструкторських, прикладних досліджень на стадії практичного застосування, науково-технічних програм, проектів і прогнозування, розвиток і збереження наукової інфраструктури в коксохімічній промисловості.

Науково-технічні розробки підприємства, як головної організації в галузі технології виробництва доменного коксу, підготовки вугілля для коксування, переробки коксового газу, виробництва хімічної продукції з коксового газу, складають близько 90 % загального обсягу робіт.

Організаційна структура ДП «ГИПРОКОКС» наступна:

- Дирекція.
- Підрозділи управління.
- Науково-технічні відділи: головних інженерів проекту, вугільний, коксовий, будівельний, хімічний, водозабезпечення та технологічних комунікацій, захисту навколишнього середовища, генпланів, транспорту та організації будівництва, автоматизованих систем управління, електротехнічний, техніко-економічний, технічний, автоматизованих систем проектування, розвитку стратегічного партнерства та маркетингу, зовнішньоекономічних зв'язків та підготовки тендерів, виробничо-економічний.
- Допоміжно-виробничі відділи.
- Соціальний підрозділ – ясла-садок № 99 ДП «ГИПРОКОКС».

Постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 р. № 83 ДП «ГИПРОКОКС» включений до переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави.

На підприємстві впроваджена і сертифікована в національній системі «УкрСЕПРО» та в Міжнародному товаристві «Lloyd's Register» система управління якістю виконання проектної документації відповідно до вимог міжнародних стандартів серії ISO-9001. В 2016 році система управління якістю ДП «ГИПРОКОКС» в числі перших серед підприємств України успішно пройшла сертифікацію та визнана відповідною вимогам нового міжнародного стандарту з якості ISO 9001: 2015.

Сертифікат схвалення товариством Lloyd's Register Quality Assurance системи управління якості відповідає стандартам BS EN ISO 9001:2015, сертифікат № 10169639 від 10.02.2019 року і діє до 09.02.2022 року.

Сертифікат на відповідність системи управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 Національного органу України по сертифікації ДП «Харківстандартметрологія» № UA80072.00188334/1-2017 від 19 січня 2017 р. і діє до 18 січня 2020 р.

За обсягом виробництва, науково-технічним та виробничим потенціалом, кадровим складом ДП «ГИПРОКОКС» є однією з найбільш потужних науково-технічних установ гірничо-металургійного комплексу України. Підприємство веде самостійну господарсько-фінансову діяльність. Працює прибутково, не дотується з бюджету, не має заборгованості по платежах до бюджету та заробітній платі. Забезпечує збереження та поповнення унікального складу фахівців, утворює нові робочі місця, створює умови щодо підтримання високого рівня оплати праці на підприємстві.

Державне майно, закріплене за ДП «ГИПРОКОКС», використовується ефективно. Окремі незначні площі невиробничого характеру, які не використовуються в господарській діяльності підприємства, передані в оренду (орендодавець РВ ФДМУ у Харківській обл.), що забезпечує отримання Державі та підприємству додаткових фінансових надходжень (орендної плати), що складають 0,1 % чистого доходу підприємства.

2. Результат діяльності ДП «ГИПРОКОКС» у 2018 році.

Підприємство отримує прибуток здійснюючи наукову, виробничу та підприємницьку діяльність у різних галузях народного господарства, переважно в коксохімічній промисловості.

У 2018 році як і в попередні роки, при укладенні договорів (контрактів) на розробку науково-технічної продукції, в основному, використовувались договірні ціни.

Узгодження цінової політики підприємства з кон'юнктурою товарного ринку і особливостями обраної ринкової стратегії.

Договірні ціни на усіх стадіях проектування визначаються на підставі затвердженого в установленому порядку «Завдання на розробку техніко-економічного обґрунтування інвестицій», «Завдання на проектування» або інших документів, які підтверджують необхідність виконання роботи.

Договірна ціна на науково-технічну продукцію встановлюється ДП «ГИПРОКОКС» на рівноправних умовах з замовниками продукції, згідно з порядком визначення вартості проектно-вишукувальних робіт для будівництва та нормативної бази, діючої в регіоні на дату складання договору. Крім цього, значний вплив на абсолютний розмір ціни справляє структура та склад проектного комплексу: наявність тих чи інших розділів проекту, тих чи інших цехів (об'єктів). В договірну ціну може бути включена вартість робіт та послуг не передбачена базисною ціною (виконання робіт та послуг, які є функцією замовника - згідно з його дорученням; виконання робіт в скорочені терміни та інше).

Вартість науково-технічної продукції для закордонних проектів визначається на договірних умовах з замовником і, зазвичай, розраховується як відсоток від вартості інвестицій на будівництво об'єкта, в окремих країнах – в залежності від кон'юнктури ринку або результатів тендерних торгів.

Вартість проведення авторського нагляду базується на місячній ставці відшкодування, яка визначається з урахуванням вартості продукції, яка могла бути вироблена в Україні відрядженим спеціалістом, а також місячної заробітної плати спеціаліста, витрат на проїзд, медичної страховки, витрат на житло, тощо. Ставка відшкодування може бути різною в залежності від контрактних умов (наприклад, оплату за проїзд, житло, харчування може здійснювати як замовник, так і виконавець) країни відрядження (в більш розвинутих країнах ставка вище) та інше.

В зв'язку з призупиненням діяльності більшості коксохімічних підприємств України, ДП «ГИПРОКОКС» інтенсифікувало переговори з іноземними компаніями по отриманню замовлень, організацію робіт по безумовному і якісному виконанню розробок, що вже виконувались для них.

Протягом звітного періоду розроблялася науково-технічна продукція, в основному, за раніше укладеними договорами, контрактами для України, Італії, Індії, Німеччини.

Питання, що виникали на будівельних майданчиках, невідкладно вирішувалися спеціалістами ДП «ГИПРОКОКС», які відряджались на коксохімічні підприємства. Протягом 2018 року фахівці ДП «ГИПРОКОКС» проводили авторський нагляд та приймали участь у пусконаладжувальних роботах на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» та індійських підприємствах – Rashtriya Ispat Nigam Limited, NMDC Ltd. (Індія).

Чистий дохід ДП «ГИПРОКОКС» від реалізованої науково-технічної продукції та послуг по авторському нагляду за 2018 рік становить 165 849 тис. грн., який отримано враховуючи виконання етапів існуючих договорів:

- по Україні на суму 3 797 тис. грн. (2,3% від чистого доходу);
- по закордонним країнам на суму 162 052 тис. грн. (97,7% від чистого доходу).

Основні показники доходів ДП «ГИПРОКОКС» від реалізації продукції за 2018 рік наведені в таблиці:

тис. грн.

Найменування статей	План 2018 року	Факт 2018 року	Відхилення (+, -)	Пояснення та обґрунтування до запланованого рівня доходів/витрат
			% виконання	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	133 900	165 849	<u>+ 31 949</u> 123,9	Дохід від реалізації за рік більший ніж заплановано за рахунок виконання і реалізації НТП.
Інші операційні доходи, у тому числі:	13 060	13 069	<u>+ 9</u> 100,1	Розшифрування наведене нижче:
курсові різниці	8 945	10 726	<u>+ 1 781</u> 119,9	Дохід отримано внаслідок коливання курсів валют із врахуванням того, що об'єм НТП, який розробляється для іноземних замовників склав 97,7%.
інші операційні доходи:	4 115	2 343	<u>- 1 772</u> 56,9	Розшифрування наведене нижче:
доходи від об'єктів соціальної сфери	220	246	<u>+ 26</u> 111,8	Дохід – батьківські внески за відвідування дітьми ясел-садка № 99. Нарахований із розрахунку кількості дітей, днів відвідування ними закладу та вартості продуктів харчування.
від залишків коштів на рахунку	1 690	1 178	<u>- 512</u> 69,7	Дохід нараховано банком по факту на залишок грошових коштів на рахунках підприємства на кінець місяця згідно умов угод з банківськими установами по нарахуванню доходів на ці кошти. Менше за рахунок зменшення відсотків банків та суми залишків коштів.
визнані суми штрафів, пені, неустойок та інших санкцій за порушення господарських договорів	-	478	<u>+ 478</u> -	Дохід отриманий по факту згідно судових рішень.
від операційної оренди активів	220	157	<u>- 63</u> 71,4	Доходи балансоутримувача – ДП «ГИПРОКОКС» 30% орендної плати згідно існуючих угод орендарів з РВ ФДМУ. Менше за рахунок зменшення орендованих площ.
інші	1 985	284	<u>- 1 701</u> 14,3	Розшифрування наведене нижче:
дохід від купівлі/продажу іноземної валюти	1 585	-	<u>- 1 585</u> -	Показник розраховується як різниця між доходом від реалізації валют та балансовою вартістю, і відображається у звітності у згорнутому вигляді: різниця між доходом та втратами. Із-за тенденції зниження курсів валют протягом 2018р. від операцій продажу коштів у валюті отримані втрати.
компенсація комунальних та експлуатаційних витрат балансоутримувачу – ДП «ГИПРОКОКС»	320	248	<u>- 72</u> 77,5	Компенсаційні платежі по комунальним та експлуатаційним витратам, які здійснюють орендарі балансоутримувачу на підставі рахунків комунальних служб.
реалізація довідників	80	36	<u>- 44</u> 45,0	Реалізація «Довідника коксохіміка» здійснюється за дорученням УНПА «УКРКОКС»
Усього доходів	146 960	178 918	<u>+ 31 958</u> 121,7	Доходи більше запланованих за рахунок реалізації більшого обсягу НТП.

Фактичне збільшення чистого доходу за 2018 рік в порівнянні з плановими показниками склало 31 949 тис. грн. (23,9%), що обумовлено виконанням та реалізацією більшого обсягу НТП.

Оскільки значна частина НТП ДП «ГИПРОКОКС» реалізується іноземним замовникам, то коливання курсів валют суттєво впливає на суму доходів та витрат підприємства. Так, доходу від купівлі-продажу іноземної валюти за 2018 рік не було отримано, а заплановано 1 585 тис. грн., оскільки собівартість обов'язкових до продажу 50 відсотків надходження валюти практично дорівнювала отриманому доходу із-за тенденції зниження курсів валют протягом більшої частини 2018 року. Дохід по відсоткам банку також менше на 512 тис. грн. внаслідок зменшення залишків коштів на рахунках підприємства та зменшення відсотків банку.

В той же час, дохід від курсових різниць за 2018 рік отримано на 1 781 тис. грн. більше ніж заплановано, із-за коливання курсів валют у 4 кварталі (збільшення на 1 689 тис. грн.).

Фінансові результати діяльності ДП «ГИПРОКОКС» наведені нижче:

тис. грн.

Показник фінансового плану	2018 рік			
	План	Факт	Відхилення (+, -)	% вико-нання
Валовий прибуток	32 655	40 375	+ 7 720	123,6
Фінансовий результат від операційної діяльності	20 420	20 622	+ 202	101,0
Фінансовий результат до оподаткування	20 420	20 622	+ 202	101,0
Витрати податку на прибуток	- 3 600	- 3 633	- 33	100,9
Чистий фінансовий результат, у тому числі:	16 820	16 989	+ 169	101,0
(прибуток)	16 820	16 989	+ 169	101,0

Результатом діяльності ДП «ГИПРОКОКС» є отримання валового прибутку, за 2018 рік у сумі 40 375 тис. грн. за рахунок більшого обсягу реалізованої НТП.

Чистий прибуток за 2018 рік становить 16 989 тис. грн.

Оскільки ДП «ГИПРОКОКС» більш ніж 90 відсотків розробленої науково-технічної продукції реалізує закордонним замовникам, то має значний вплив курсів валют як на суми доходів так і при здійсненні витрат на відрядження та іноземним співвиконавцям. На суму витрат вплинуло і збільшення заробітної плати працівникам, враховуючи діючу в ДП «ГИПРОКОКС» систему оплати праці, загальна сума якої корелюється з обсягом розробленої та реалізованої НТП.

Все вищезазначене обумовило досягнення фактично планових показників фінансового результату до оподаткування (20 622 тис. грн. за 2018 рік), витрат по податку на прибуток (3 633 тис. грн. за 2018 рік) та чистого прибутку у сумі (16 989 тис. грн. за 2018 рік) при отриманні доходу та здійсненні витрат, більших від запланованих.

3. Ліквідність та зобов'язання

Інформація про основні джерела забезпечення ліквідності (активи, які забезпечують своєчасне виконання зобов'язань) та фактори, які впливають або в подальшому можуть вплинути на ліквідність ДП «ГИПРОКОКС» наведені нижче:

Показники	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення	на 31.12. 2018 р.
1	2	3	4
1. Аналіз ліквідності			
1.1 Коефіцієнт покриття	$\frac{\Phi.1 \text{ ряд.1195}}{\Phi.1 \text{ ряд.1695}}$	>1	7,93
1.2 Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\Phi.1(\text{р.1195-р.1110-р.р1100})}{\Phi.1 \text{ ряд.1695}}$	0,6 – 0,8	5,35
1.3 Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\Phi.1 \text{ р.1160+р.1165}}{\Phi.1 \text{ ряд.1695}}$	0,25-0,5	4,91
1.4 Чистий оборотний капітал, тис.грн.	$\Phi.1 (\text{ряд.1195} - \text{ряд.1695})$	>0	85073
2. Аналіз платоспроможності			
2.1 Коефіцієнт автономії (платоспроможності)	$\frac{\Phi.1 \text{ ряд.1495}}{\Phi.1 \text{ ряд.1900}}$	>0,5	0,90
2.2 Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{\Phi.1 (\text{ряд.1195} - \text{ряд.1695})}{\Phi.1 \text{ ряд.1495}}$	>0	0,72
2.3 Коефіцієнт фінансування	$\frac{\Phi.1(\text{р.1595+1695+1700})}{\Phi.1 \text{ ряд. 1900}}$	<1	0,1
2.4 Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\frac{\Phi.1(\text{ряд.1195-ряд.1695})}{\Phi.1 \text{ ряд.1195}}$	>0,1	0,87

Аналіз ліквідності ДП «ГИПРОКОКС» дозволяє визначити можливість підприємства сплатити свої поточні зобов'язання. Для даного виду аналізу використовуються наступні показники: коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, чистий оборотний капітал.

1.1. Коефіцієнт покриття (коефіцієнт загальної ліквідності) вказує на можливість ДП «ГИПРОКОКС» розрахуватись з кредиторами при реалізації усіх запасів та погашення дебіторської заборгованості. Нормативне значення цього коефіцієнту >1. У підприємства він дорівнює 7,93 на кінець 2018 р. що свідчить про високу можливість підприємства своєчасно виконати свої зобов'язання.

1.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності показує ступінь покриття найбільш невідкладних зобов'язань ДП «ГИПРОКОКС» грошовими та поточними активами, які найбільш швидко можуть бути переведені в грошові кошти. Нормативне значення цього коефіцієнту повинно знаходитись у межах 0,6- 0,8. У підприємства він дорівнює 5,35 на кінець 2018 р. Значення цього коефіцієнту на 31.12.2018р. значно перевищує нормативне значення, що свідчить про достатню ліквідність підприємства.

1.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності вказує, наскільки найбільш строкові зобов'язання покриті грошовими коштами. Нормативне значення цього коефіцієнту повинно знаходитись у межах 0,25-0,5. У ДП «ГИПРОКОКС» він дорівнює 4,91 на кінець 2018 р. Значення цього

коефіцієнту на кінець року значно більше нормативного значення, що свідчить про високу ліквідність підприємства, тобто наявність грошових коштів у сумі 60219 тис.грн. забезпечує можливість підприємства виконати свої зобов'язання як поточні так і довгострокові, які у сумі дорівнюють 12625 тис.грн.

1.4. Розмір чистого оборотного капіталу свідчить про спроможність ДП «ГИПРОКОКС» сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати свою подальшу діяльність. Нормативне значення цього показника повинно бути позитивним. У підприємства він дорівнює на 31.12.2018р. 85073 тис.грн.

Аналіз платоспроможності ДП «ГИПРОКОКС» характеризує структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, ступінь його фінансової стійкості і незалежності від зовнішніх джерел фінансування.

2.1. Коефіцієнт автономії (фінансової стійкості) характеризує частку власного капіталу ДП «ГИПРОКОКС» у сукупній сумі коштів, авансованих у його діяльність. Нормативне значення цього коефіцієнту повинно бути більше 0,5. У підприємства він дорівнює 0,90 на кінець 2018 р. Значення цього коефіцієнту відповідає нормативному значенню.

2.2. Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності (вкладена в оборотні засоби), а яка – капіталізована. Нормативне значення цього коефіцієнту повинно бути більше 0. У ДП «ГИПРОКОКС» він дорівнює 0,72, що свідчить про достатність фінансування поточної діяльності підприємства власними коштами.

2.3. Коефіцієнт покриття зобов'язань власним капіталом (коефіцієнт фінансування) показує вартість залучених коштів в розрахунку на 1 грн. власних. Нормативне значення цього коефіцієнту повинно бути менше 1. В ДП «ГИПРОКОКС» він дорівнює 0,1. Значення цього коефіцієнту відповідає нормативному значенню.

2.4. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами розраховується як відношення чистого оборотного капіталу до розміру оборотних активів ДП «ГИПРОКОКС» і вказує на ступінь забезпеченості підприємства власними оборотними засобами. Нормативне значення цього коефіцієнту повинно бути більше 0,1. У підприємства він має значення 0,87, що відповідає нормативному значенню і свідчить про достатність власних оборотних засобів.

З обчислених коефіцієнтів ліквідності та платоспроможності можна зробити висновок:

ДП «ГИПРОКОКС» за результатами діяльності у 2018 році отримало чистий прибуток у сумі 16989 тис. грн. та має такі значення показників ліквідності та платоспроможності на 31.12.2018р., які відповідають нормативним значенням і свідчать про його стійке фінансове становище.

У ДП «ГИПРОКОКС» наявні поточні зобов'язання у загальній сумі 12267 тис.грн., з яких 6275 тис.грн. – це поточні забезпечення на виплату відпусток працівникам у 2019 році. Довгострокові зобов'язання у сумі 358 тис.грн. складаються із залишку довгострокових забезпечень по обтяжливим контрактам с замовниками Індії і є по суті умовними зобов'язаннями.

Порівнюючи суму наявних ліквідних активів з загальною сумою зобов'язань підприємства, можемо відмітити незначний можливий вплив цих зобов'язань на ліквідність ДП «ГИПРОКОКС».

4. Екологічні аспекти

Діяльність ДП «ГИПРОКОКС» спрямована на мінімізацію негативного впливу проектуємих об'єктів на довкілля, керуючись чинним законодавством України, принципами європейського екологічного права та найкращою світовою практикою в сфері коксохімічного виробництва.

При проектуванні нових та реконструкції діючих коксових батарей, цехів уловлювання та переробки хімічних продуктів коксування розробляються оптимальні технічні рішення, а також вдало впроваджуються програми будівництва природоохоронних об'єктів з використанням найкращих доступних технологій (НДТ).

Димова труба коксової батареї

- Вдосконалена конструкція вогнетривкої кладки забезпечує її високу монолітність та газощільність, що виключає можливість додаткових газових викидів в атмосферу з димовими газами.
- Регулювання процесів спалювання опалювального газу з рециркуляцією продуктів згоряння дозволяють знизити вміст оксидів азоту в димових газах коксових батарей до нормативних показників - 500 мг/м³, що підтверджено моніторингом викидів із димових труб коксових батарей, побудованих за проектами ДП «ГИПРОКОКС»: №6 ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», №3 ВАТ «Кокс» (Кемерово, РФ), №3 ISD Dunaferf Zrt.(Угорщина), №1 Koksownia Czestochowa Nowa Spółka z o.o. (Польща), №3 USIMINAS (Бразилія) та інших.

Коксова батарея

- Система бездимного завантаження печей шихтою.
- Двері печей високої газощільності з гнучкою ущільнюючою рамкою, пружинними затворами, вертикальними каналами між футеруванням і стінками камери коксування.
- Ефективне ущільнення люків, кришок і рострубів стояків.

Видача коксу в вагон з локалізацією викидів на УБВК

- Система безпилової видачі коксу (БВК) з використанням рукавних фільтрів (дозволяє локалізувати 95 % викидів при видачі коксу з очисткою від пилу в рукавних фільтрах до <10 мг/м³).

Коксові батареї з впровадженням природоохоронних заходів відповідають нормативам викидів на рівні найкращих доступних технологій.

Сучасні та екологічні батареї побудовані за проектами ДП «ГИПРОКОКС» в Україні, Росії, Китаї, Індії, Пакистані, Ірані, Єгипті, Алжирі, Туреччині, Болгарії, Італії, Чехії, Польщі та інших країнах.

Гасіння коксу

В останні десятиліття в багатьох країнах застосування установок сухого гасіння коксу (УСГК) стало переважаючим в зв'язку з посиленням екологічних норм і необхідністю впровадження енергозберігаючих технологій, отримання якісного коксу на тлі погіршення вугільної сировинної бази коксування.

УСГК дозволяють утилізувати 40-45 % тепла коксу, отримати 0,45-0,50 т пари енергетичних параметрів з тонни погашеного коксу.

Викиди в атмосферне повітря із УСГК попередньо очищаються в кишенькових (рукавних) фільтрах на 99,9 % (<20 мг/м³).

За проектами ДП «ГИПРОКОКС» побудовано 23 установки в Україні і Росії, 10 – в Індії, Китаї, Туреччині, Фінляндії, Угорщині. За нашою ліцензією побудовані УСГК в Японії, Німеччині, Польщі, Бразилії, Румунії.

При проектуванні об'єктів мокрого гасіння передбачається на баштах гасіння встановлення систем пилоподавлення. Згідно дослідженням, кількість пилу в викидах сучасної гасильної башти коксової батареї №3 USIMINAS (Бразилія) складає 9-12 г/т коксу, що нижче нормативу ЕС (<25 г/т коксу).

Заходи по зменшенню викидів пилу

Для скорочення викидів пилу на коксохімічних підприємствах запроектовані та збудовані закриті склади вугілля, виконано вкриття та герметизація устаткування, місць перевантажування вугілля та коксу з обладнанням систем аспірації, яка використовує сучасні високоефективні пиловловлюючі апарати сухої очистки – рукавні фільтри. Вміст пилу у викидах становить 5-10 мг/нм³, при цьому дотримуються європейські нормативи викидів – 10-20 мг/нм³.

ДП «ГИПРОКОКС» розробляє технічні рішення по сухому вакуумному прибиранню виробничих приміщень об'єктів вуглепідготовчого цеху, розсівання коксу і верху коксових печей із застосуванням стаціонарних та пересувних вакуумних установок.

Ефективне прибирання виробничих приміщень забезпечує зниження рівня пожежонебезпеки коксохімічного виробництва за рахунок очищення від осілого пилу поверхонь приміщень та устаткування. Збір і видалення вибухо - пожежонебезпечного пилу забезпечує промислову і екологічну безпеку виробництва і дозволяє значно зменшити запиленість в робочій зоні на коксовій батареї та поліпшити умови праці персоналу.

Для виключення запилення в процесі завантаження пилу в автотранспорт проектними рішеннями передбачається відсмоктування пилоповітряної суміші з подальшим очищенням в рукавному фільтрі. В даний час такі технічні рішення по системах аспірації реалізуються на об'єктах коксових батарей №5-6 ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг».

Об'єкти цехів уловлювання і переробки хімічних продуктів коксування

Впровадження природоохоронних заходів для зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря з об'єктів цехів уловлювання і переробки хімічних продуктів коксування:

- об'єднання повітряників в колекторні системи з подачею викидів в газопровід коксового газу, що дозволяє повністю ліквідувати викиди в атмосферу;
- встановлення дихальних клапанів на повітряники емнісного обладнання зменшує викиди забруднюючих речовин в атмосферу на 90-95 %;
- застосування установок каталітичного допалювання викидів з технологічних емностей на 95-99 %. зменшує викиди в атмосферу.

За проектами ДП «ГИПРОКОКС» побудовані цехи по очищенню коксового газу від сірководню вакуум-карбонатним методом в Україні: на ПАТ «Авдіївський КХЗ», ПАТ «Алчевський МК», ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг».

Вміст сірководню в коксовому газі після очищення становить 0,5 г/м³ при нормативі ЄС - < 0,3-1,0 мг/м³. Така ступінь очищення забезпечує дотримання європейських нормативів викидів з димової труби коксової батареї по діоксиду сірки - < 200-500 мг/нм³.

Для глибокого очищення коксового газу від сірководню до змісту менше 0,05 г/м³ ДП «ГИПРОКОКС» розробив схему двоступеневої очистки розчином моноетаноламіна. Така установка побудована в 2013 р. в м Тайюань (Китай).

Гасіння коксу

В останні десятиліття в багатьох країнах застосування установок сухого гасіння коксу (УСГК) стало переважаючим в зв'язку з посиленням екологічних норм і необхідністю впровадження енергозберігаючих технологій, отримання якісного коксу на тлі погіршення вугільної сировинної бази коксування.

УСГК дозволяють утилізувати 40-45 % тепла коксу, отримати 0,45-0,50 т пари енергетичних параметрів з тонни погашеного коксу.

Викиди в атмосферне повітря із УСГК попередньо очищаються в кишенькових (рукавних) фільтрах на 99,9 % (<20 мг/нм³).

За проектами ДП «ГИПРОКОКС» побудовано 23 установки в Україні і Росії, 10 – в Індії, Китаї, Туреччині, Фінляндії, Угорщині. За нашою ліцензією побудовані УСГК в Японії, Німеччині, Польщі, Бразилії, Румунії. При проектуванні об'єктів мокрого гасіння передбачається на баштах гасіння встановлення систем пилоподавлення. Згідно дослідженням,

кількість пилу в викидах сучасної гасильної башти коксової батареї №3 USIMINAS (Бразилія) складає 9-12 г/т коксу, що нижче нормативу ЕС (<25 г/т коксу).

5. Соціальні аспекти та кадрова політика.

Загальна чисельність ДП «ГИПРОКОКС» на 31.12.2018 року склала 529 осіб, в тому числі жінок 337 осіб.

Штатний розпис підприємства налічує 120 керівних посад, з них 61 керівну посаду посідають жінки, тобто 50,8 % від загальної кількості.

Заохочення (мотивація) працівників.

Принципи заохочення (мотивація) працівників на підприємстві відображено у колективному договорі між адміністрацією та профспілковим комітетом професійного союзу трудящих металургійної та гірничодобувної промисловості ДП «ГИПРОКОКС» на 2015 - 2019 р.р., який передбачує широке коло додаткових пільг та гарантій.

Умови виконання багатьох контрактів передбачають скорочені терміни розробки документації, тому, з метою посилення зацікавленості працівників у досягненні високого техніко-економічного рівня об'єктів, що проектуються, систематичного підвищення продуктивності праці, покращення якості науково-технічної документації, у суворому виконанні договірних зобов'язань та стимулювання за високі колективні результати праці проєктувальників, у залежності від їх індивідуального внеску в досягнення цих результатів, удосконалюється колективна форма організації і оплати праці працівників підрозділів за кінцеві результати праці.

Колектив кожного підрозділу несе повну відповідальність за результати його виробничо-господарської діяльності. Склад показників, які використовують для оцінки діяльності виробничих структурних підрозділів, оговорено планами та відповідними стандартами і положеннями, які діють на підприємстві у відповідності з колективним договором.

Облік індивідуального внеску кожного робітника в кінцеві результати роботи колективу здійснюється з використанням коефіцієнту трудової участі (КТУ), дія якого визначається затвердженим адміністрацією та погодженим представником трудового колективу – профспілковим комітетом – «Положенням по визначенню коефіцієнта трудової участі (КТУ)».

Оплата праці працівників підприємства ґрунтується на окладах, встановлених на підприємстві, відповідно до чинних Законів України «Про Державний бюджет України», «Про оплату праці» та Галузевої угоди гірничо-металургійного комплексу України.

Протягом 2018 року мінімальний розмір посадового окладу інженера складав 4 200 грн., а з 02.01.2019 р. – 5 620 грн.

До базового рівня заробітної плати щомісячно передбачаються надбавки згідно з колективним договором та в залежності від внеску кожного робітника в досягнуті результати діяльності в цілому.

Колективним договором передбачені наступні грошові заохочення:

- виплата одноразової матеріальної допомоги на оздоровлення працівникам, які йдуть у щорічні відпустки;
- виплата одноразової винагороди за вислугу років усім постійно працюючим на підприємстві працівникам, які відпрацювали на підприємстві не менше ніж один рік, залежно від загального стажу роботи на підприємстві;
- заохочення за поданням керівництва та профорганізації відділів працівників підприємства, яким виповнилось 50, 60 років від дня народження, а з 70 років кожні наступні 5 років, а також тих, що досягли пенсійного віку одноразовою допомогою;

- заохочення постійно працюючих на підприємстві працівників, за поданням керівництва та профорганізації відділів, одноразовою допомогою за багаторічну сумлінну працю на підприємстві після відпрацьованих 25 років і за кожні наступні п'ять років;

- виплата одноразової грошової допомоги (один раз за весь період трудової діяльності на ДП «ГИПРОКОКС») працівникам при фактичному виході на пенсію (за власним бажанням, за угодою сторін, в зв'язку із закінченням терміну дії строкового трудового договору (контракту), залежно від загального стажу роботи на підприємстві;

Крім того, колективним договором передбачені виплати премій: за збільшення обсягу робіт, підвищення конкурентоздатності розробок, впровадження нових технологій, за підсумками роботи за квартал, півріччя, рік, до святкових та знаменних дат.

Згідно з чинним законодавством працівникам надаються додаткові відпустки.

Адміністрація здійснює відрахування коштів профспілковій організації на культурно-масову, фізкультурну роботу та оздоровлення працівників, в залежності від конкретних її потреб кожного місяця, в межах 5 % річного фонду оплати праці, залежно від фінансових можливостей підприємства.

Охорона праці та безпека.

На підприємстві наказом директора створена служба охорони праці, функції якої включають наступне:

- здійснення контролю дотримання в підрозділах підприємства вимог положень правил, стандартів, норм та інструкцій з охорони праці, промислової санітарії, технічної безпеки, охорони довколишнього середовища;

- розробка заходів по поліпшенню умов праці та забезпеченню безпечних умов праці працівників підприємства, їхнього належного режиму праці та відпочинку, на основі врахування специфіки ДП «ГИПРОКОКС», та участь в реалізації цих заходів;

- проведення перевірок технічного стану існуючого устаткування, яке обслуговується працівниками підприємства;

- безпосередня участь в атестації робочих місць;

- організація навчання та перевірка знань працівниками підприємства положень, норм, інструкцій з охорони праці в учбовому центрі охорони праці.

- організація проведення працівникам лабораторних та функціональних дослідження та профілактичних періодичних медичних оглядів.

- своєчасне внесення змін та доповнень в діючі інструкції та нормативно – правові акти з охорони праці та інші нормативно – технічні, організаційно – методичні документи з охорони праці.

- здійснення контролю за порядком забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту.

Навчання та освіта персоналу

Навчання кадрів - пріоритетна частина кадрової політики ДП «ГИПРОКОКС», що відображено у колективному договорі між адміністрацією та профспілковим комітетом професійного союзу трудящих металургійної та гірничодобувної промисловості ДП «ГИПРОКОКС» на 2015 - 2019 р.р.

Кадрова політика ДП «ГИПРОКОКС» передбачає:

- Навчання працівників підприємства з метою їх професійного розвитку у вищих навчальних закладах (університеті, академії, інституті) за рахунок коштів підприємства.

- Постійне навчання всіх працівників підприємства всіх спеціальностей у процесі технічного навчання у відділах, на спеціальних курсах та семінарах за рахунок коштів підприємства, у тому числі навчання новим комп'ютерним програмам в спеціально обладнаному класі, включаючи програми 3D-проекування.

- Підвищення кваліфікації фахівцями підприємства.

- Вивчення досвіду і практики створення нових технічних рішень в області коксохімічного виробництва, участь провідних спеціалістів підприємства в міжнародних конференціях, симпозиумах по вугіллю, коксу, чавуну, енергозбереженню, екології, інтелектуальній власності та ін.

Рівні можливості працевлаштування.

ДП «ГИПРОКОКС» дотримується вимог Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС щодо гарантування рівних можливостей для жінок та чоловіків у сферах працевлаштування та ЗУ «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Так на підприємстві з загальної кількості працівників – 529 осіб, частка жінок складає 63,7 відсотки, або 337 осіб.

Крім того ДП «ГИПРОКОКС» дотримується вимог Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», станом на 01.01.2019 р. працює усього - 33 особи з інвалідністю, у тому числі з 2 групою інвалідності – 17, що складає 6,2% від 529 працюючих.

Повага прав людини.

Політика прав людини закріплена у внутрішніх документах підприємства, на веб-сайті ДП «ГИПРОКОКС»:

Нашим найбільшим капіталом є люди, їх благополуччя, соціальна захищеність і зростання професійної компетенції.

У своїй роботі прагнемо довіряти один одному, поважати своїх колег і партнерів. Ми працюємо в одній команді і завжди готові надати підтримку. Наша мета - побудувати довгострокове партнерство. Після завершення проекту наша робота не закінчується - завжди готові забезпечити інформацією Замовника, необхідною для прийняття правильних рішень.

Заходи з боротьби з корупцією та хабарництвом

З метою реалізації державної політики щодо запобігань та протидії корупції, профілактики та попередження причин і умов, які сприяють проявам хабарництва, корупційних діянь та пов'язаним з ними правопорушенням тощо, виконання Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційної програми ДП «ГИПРОКОКС», затвердженої Наказом ДП «ГИПРОКОКС» від 01 червня 2017 р. № 40 (далі - Антикорупційна програма), за 2018 рік реалізовано наступні заходи:

1. ДП «ГИПРОКОКС» неухильно дотримувалося та реалізовувало антикорупційні заходи, що передбачені Антикорупційною програмою ДП «ГИПРОКОКС», яка є комплексом правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності ДП «ГИПРОКОКС». Причому, Антикорупційна програма перебуває у постійному відкритому доступі для працівників ДП «ГИПРОКОКС», а також розміщена на офіційному сайті ДП «ГИПРОКОКС».

2. Організовано підготовку внутрішніх документів ДП «ГИПРОКОКС» з питань формування та реалізації Антикорупційної програми. Так, було розроблено та затверджено наказом ДП «ГИПРОКОКС» від 12.11.2018 р. № 102 Положення про Комісію з оцінки корупційних ризиків у ДП «ГИПРОКОКС» та її склад.

3. У період з 12.11.2018 р. по 22.01.2019 р. Комісією з проведення оцінки корупційних ризиків у ДП «ГИПРОКОКС» проведена оцінка корупційних ризиків у діяльності ДП «ГИПРОКОКС».

Робота Комісії здійснювалася відповідно до робочого плану проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності ДП «ГИПРОКОКС», затвердженого на засіданні Комісії з проведення оцінки корупційних ризиків у ДП «ГИПРОКОКС» від 28.11.2018 р.

Комісією здійснено ідентифікацію корупційних ризиків, визначено їх пріоритетність,

заходи щодо їх усунення, особи, відповідальні за виконання заходів, строк виконання таких заходів, ресурси для впровадження заходів та очікувані результати.

4. Організовано включення до текстів договорів (контрактів), стороною яких є ДП «ГИПРОКОКС», антикорупційного застереження.

5. Забезпечено формування і ведення реєстрів (в електронному вигляді):

- працівників ДП «ГИПРОКОКС», притягнутих до відповідальності за порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;

- повідомлень про конфлікт інтересів та про порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією.

6. Працівникам ДП «ГИПРОКОКС» надавалися роз'яснення та консультації, пов'язані із застосуванням Антикорупційної програми та виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції», проводилися навчання з питань запобігання та виявлення корупції з питань: загальних засад фінансового контролю; запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; роботи із Єдиним державним реєстром декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; заповнення та подання повідомлень про суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування; заповнення та подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; обмеження щодо одержання подарунків; відповідальність за корупційні правопорушення тощо.

7. Звернень та скарг від державних органів влади і місцевого самоврядування, окремих громадян, контрагентів та замовників ДП «ГИПРОКОКС», а також працівників підприємства стосовно фактів корупційних проявів і порушень фінансового контролю з боку працівників ДП «ГИПРОКОКС» у звітній 2018 рік не надходило.

8. За 2018 рік працівники ДП «ГИПРОКОКС» до дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності за корупційні правопорушення або правопорушення, пов'язані із корупцією не притягалися.

6. Ризики.

В цьому розділі наводиться інформація про політику підприємства щодо управління операційними та фінансовими ризиками (ринковий ризик, кредитний ризик, ризик ліквідності) з описом їхнього впливу на діяльність підприємства, а також підходів або інструментів, які використовуються підприємством для зменшення впливу таких ризиків на його діяльність.

Основними фінансовими інструментами, які використовує ДП «ГИПРОКОКС» в процесі звичайної діяльності, є дебіторська та кредиторська заборгованість, короткострокові депозити та грошові кошти. Основними ризиками, які пов'язані з цими фінансовими інструментами, є валютний ризик, ризик ліквідності та кредитний ризик. Політика підприємства не передбачає використання похідних фінансових інструментів з метою управління фінансовими ризиками, що виникають в результаті діяльності ДП «ГИПРОКОКС». Підходи до управління кожним із зазначених ризиків представлені нижче.

Валютний ризик

Оскільки ДП «ГИПРОКОКС» здійснює операції як в українській гривні, так і в іноземній валюті, зокрема, в таких валютах як долар США та євро, для діяльності ДП «ГИПРОКОКС» властивим є валютний ризик у вигляді потенційних збитків від наявності відкритих позицій у іноземних валютах внаслідок несприятливої зміни обмінних курсів. Валютний ризик обумовлено передусім діяльністю підприємства, так, питома вага робіт на експорт, у загальному обсязі робіт, що виконало підприємство у 2018 році, склала 97,7%.

Офіційні курси гривні до зазначених вище валют, встановлені Національним банком України та чутливість фінансового результату до оподаткування підприємства до змін валютного курсу при постійному значенні всіх інших даних наведені нижче:

Показник	Долар США	Євро
Станом на 01.01.2018	28,067	33,495
Середньорічний курс за 2018 рік	27,100	32,134
Станом на 31.12.2018	27,688	31,714

Показник	Збільшення (+)/ Зменшення (-) валютного курсу, %	Вплив на фінансовий результат до оподаткування, тис.грн.
Долар/гривня	-6%	- 420
Євро/гривня	-8%	-1185
Всього		-1605

Основним інструментом управління валютним ризиком ДП «ГИПРОКОКС» є підтримання чистої монетарної позиції в іноземній валюті на прийнятному рівні та прогнозування грошових потоків в іноземній валюті з метою мінімізації втрат від несприятливих змін обмінних курсів валют.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності виникає у разі недостатності ліквідних активів для виконання зобов'язань підприємством, за якими настають терміни погашення. Для управління цим ризиком ДП «ГИПРОКОКС» здійснює аналіз своїх активів і зобов'язань за строками погашення та планує грошові потоки залежно від очікуваних термінів виконання зобов'язань за відповідними інструментами з метою забезпечення наявності достатніх коштів для виконання вимог кредиторів на постійній основі.

Кредитний ризик

Кредитний ризик виникає у разі дефолту покупців або інших контрагентів ДП «ГИПРОКОКС» за їх зобов'язаннями. Кредитний ризик підприємства пов'язаний передусім з дебіторською заборгованістю, що виникає в ході операційної діяльності, а також грошовими коштами та депозитами у банках.

Кредитний ризик ДП «ГИПРОКОКС» за грошовими коштами та їх еквівалентами пов'язаний з дефолтом банків по їх зобов'язанням та обмежений сумою депозитів, грошових коштів та їх еквівалентів, розміщених на банківських рахунках. Керівництво ДП «ГИПРОКОКС» вважає, що банки, в яких розміщено грошові кошти ДП «ГИПРОКОКС», мають мінімальну ймовірність невиконання зобов'язань, та здійснює постійний моніторинг фінансового стану цих банків.

З метою управління кредитним ризиком за дебіторською заборгованістю в ДП «ГИПРОКОКС» використовується кредитна політика щодо покупців та здійснюється постійний моніторинг кредитоспроможності покупців. Більшість продажів ДП «ГИПРОКОКС» здійснюються споживачам, що мають прийнятну кредитну історію, або з застосуванням акредитивної форми розрахунків.

Крім зазначених вище, суттєвий вплив на діяльність підприємства можуть мати такі зовнішні ризики, як:

- нестабільність, суперечливість законодавства;

- непередбачені дії державних органів;
- нестабільність економічної (фінансової, податкової, зовнішньоекономічної і ін.) політики;
- непередбачена зміна кон'юнктури внутрішнього і зовнішнього ринку;
- непередбачені дії конкурентів.

Менеджмент ДП «ГИПРОКОКС» враховуючи вищенаведене, приймає управлінські рішення з мінімізації ризиків, спираючись на власні знання та досвід, та застосовуючи наявні ресурси.

7. Дослідження та інновації.

ДП «ГИПРОКОКС» є виконавцем інноваційних науково-технічних розробок і технологій, що забезпечує подальший розвиток коксохімічної промисловості:

– Коксові батареї з печами великого об'єму (70,5 м³) з новими технічними рішеннями. Ця технологія сприятиме: скороченню загальної кількості викидів, які мають місце при відкритті камер за рахунок зменшення кількості печей і загальної кількості видачі та завантажень, а також викидів під час коксування за рахунок зменшення довжини ущільнювальних поверхонь для закриття печі; скороченню інвестицій в земельні ділянки; підвищенню продуктивності праці обслуговуючого персоналу; рівномірності обігріву вугільного завантаження по висоті батарей з камерами коксування вище 7 м шляхом введення двоступеневої подачі повітря на горіння додатково до діючої рециркуляції продуктів горіння. Це забезпечує не тільки рівномірний розподіл температури по висоті вертикалів і однорідну готовність коксу по висоті камери коксування, а також вирішує питання зниження виділення шкідливих оксидів азоту.

– Впровадження на коксових батареях унікальної науково-технічної розробки ДП «ГИПРОКОКС» – системи «ГИПРО» для відведення газоподібних продуктів коксування у газозбірник, яка має наступні переваги: можливість роботи у двох режимах, по одному з них – шляхом автоматичного індивідуального регулювання тиску в коксовій печі; застосування одного газозбірника без перекидного газопроводу з одним рядом стояків, що дозволяє зменшити вагу обладнання по верху батареї на ~ 41,0%; зменшення енерговитрат за рахунок виключення гідроінжекції на ~ 17,0%.

– Високопродуктивні коксові печі для технології коксування попередньо ущільненої (трамбованої) шихти. Упровадження та розповсюдження в Україні технології трамбування має велике значення з-за наявності наступних переваг: використання профіцитного вугілля низької якості з виробництвом високоякісного коксу з залученням сировини з вмістом вугілля низької якості і зменшенням частки якісного коксівного вугілля; підвищення продуктивності доменної печі.

– Удосконалення та розповсюдження технології сухого гасіння коксу. Технологія сухого гасіння коксу, свого часу запатентована ДП «ГИПРОКОКС» і розповсюджена у багатьох країнах світу, продовжує удосконалюватися. Останнім часом розроблено моноблокову УСГК. При збереженні традиційних переваг сухого гасіння коксу (поліпшення механічних і фізико-хімічних властивостей виробленого металургійного коксу з відповідним ефектом в доменному процесі виплавки чавуну, зменшеннях шкідливих викидів), моноблокова УСГК забезпечує суттєве зменшення капітальних і експлуатаційних витрат.

– Утилізація надлишкових циркулюючих газів УСГК. Вперше у світі розроблено й успішно впроваджено у 2016 році технологію, що дозволяє виробляти пар енергетичних параметрів за рахунок спалювання токсичних скидних газів сухого гасіння коксу.

– Втілення перспективних технологій у хімічних цехах: технологія очищення від сумішей потоку коксового газу, великої одиничної потужності (160 тис. нм³/годину), яка

забезпечує різке зменшення викидів, у тому числі вміст до 0,5 г/нм³ сірководню у коксовому газі (проти до 1-3 г/нм³ у діючих дотепер технологій, які забезпечували рівень очищення, що відповідає світовому); глибоке очищення коксового газу від сірководню (вміст до 0,05 г/нм³) моноетаноламіновим методом (позитивне впровадження технології на заводі Taigang Group International Trade Co. Ltd (Китай) дає можливість рекомендувати її на вітчизняні коксохімічні підприємства) забезпечує використання такого газу у металургії і енергетичному виробництві, мінімізуючи викиди діоксиду сірки в атмосферу значно нижче нормативних показників.

– Вдосконалення технологічних процесів і впровадження заходів з метою захисту навколишнього середовища. ДП «ГИПРОКОКС» розроблено низку технологічних процесів з метою захисту довкілля, а саме: газощільна конструкція вогнетривкої кладки, що забезпечує її надійність і мінімізацію просочування сирого коксового газу в обігрівну систему і зниження утворення паливних NO_x у продуктах горіння; бездимне завантаження коксових печей з використанням гідро (паро) інжекції; пневмо (гідро) ущільнення кришок стояків і комбіноване ущільнення розтрубів клапанних коробок; газощільна конструкція дверей коксових печей із гнучкою мембраною, яка забезпечує відсутність викидів під час процесу коксування; системи пилогазоочистки на коксових машинах; система безпилової видачі коксу; моніторинг газів на димовій трубі (розроблено і впроваджено проекти цілодобового моніторингу викидів коксових печей в режимі реального часу).

– Упроваджуються сучасні технології із сухого очищення аспіраційного повітря на коксохімічному виробництві, які відповідають світовому рівню: сухе очищення від пилу газоповітряної суміші при безпиловій видачі коксу; сухе вакуумне прибирання виробничих приміщень.

– Програмою перспективних науково-дослідних розробок ДП «ГИПРОКОКС» передбачено нові системи утилізації тепла з очищенням від пилу димових газів коксової батареї, доочистки надлишкових циркулюючих газів, зниження викидів із димової труби.

8. Фінансові інвестиції

ДП «ГИПРОКОКС» має незначні довгострокові фінансові інвестиції станом на 31.12.2018 року у сумі 39 тис.грн. – еквівалент 5000 польських злотих, що становить 20% (10 паїв по 500 злотих) в статутному капіталі GIPROKOKS EUROPE SPOLKA Z O.O, Польща. Сплата 10 паїв була здійснена грошовими коштами 14.05.2010р. на підставі індивідуальної ліцензії НБУ від 25.02.2010р. №25.

9. Перспективи розвитку

Заходи з подальшого розвитку підприємства базуються на виконанні завдань «Стратегічного плану розвитку ДП «ГИПРОКОКС» на період 2018-2022 роки».

Стратегія ДП «ГИПРОКОКС» спрямована на сталий розвиток підприємства до 2022 року за рахунок постійного удосконалювання науково-технічного рівня розробок і послуг та впровадження сучасних технічних рішень, технологій і устаткування.

Передбачається динаміка структурних перетворень і мобілізація в цьому напрямку власних і залучених ресурсів підприємства.

Зважаючи на прогнозовану ємність світового та вітчизняного ринків інжинірингових послуг для коксохімічної промисловості ДП «ГИПРОКОКС» ставить ціль забезпечити щорічний приріст чистого прибутку та відрахувань до бюджету на рівні 1,5 – 2,4 % в основному за рахунок підвищення продуктивності праці.

Завдання і заходи, спрямовані на досягнення стратегічних цілей, визначались за умов достатності власного економічного потенціалу ДП «ГИПРОКОКС» для забезпечення їх виконання. При цьому передбачалось, що джерелами фінансування указаних заходів стануть результати поточної операційної діяльності і нерозподілений прибуток попередніх періодів.

З метою забезпечення виконання стратегічних цілей та завдань на ДП «ГИПРОКОКС» передбачається систематичне здійснення наступних заходів.

<i>Захід</i>	<i>Характеристика заходу</i>
1. Зростання обсягу власного капіталу	Забезпечення 100 % використання потужності підприємства
	Забезпечення прибутковості господарської діяльності
2. Підвищення ліквідності підприємства	Моніторинг своєчасної оплати замовниками поставленої науково-технічної продукції згідно оформленим актам
	Оптимізація структури балансу
3. Зростання доходності	Збільшення обсягів операційної діяльності в рамках затверджених фінансових планів
	Оптимізація цінової політики
4. Раціоналізація поточних витрат	Планування (лімітування) поточних витрат
	Контроль поточних витрат
5. Освоєння та застосування в роботі науково-технічними відділами сучасних комп'ютерних систем і програм 3D моделювання в процесі проектування	Моніторинг використання замовниками-забудовниками сучасних комп'ютерних програм, трансформації їх в технічні завдання на проектування та планування придбання підприємством згідно зазначеному
	Здійснення заходів по підготовці кадрів в сфері освоєння нових технологій проектування
6. Визначення перспективних для підприємства сфер інжинірингу	Управління науково-технічною кооперацією для генерування інновацій в сфері інжинірингу
	Забезпечення ефективності використання результатів науково-технічних робіт, виконаних науковими установами
7. Створення технологічної платформи виробництв на основі глибокої переробки вуглевмісної сировини	Дослідження стану і перспектив розвитку вітчизняного ринку продуктів, що можуть вироблятися на основі продуктів газифікації вуглевмісної сировини
	Розробка техніко-економічних обґрунтувань виробництва на основі продуктів газифікації вуглевмісної сировини
8. Зростання обсягів експорту науково-технічних робіт	Удосконалення стандартів системи якості підприємства
	Участь у міжнародних тендерах на розробку науково-технічної продукції у коксохімічній галузі
9. Забезпечення рентабельності робіт за зовнішньоекономічними договорами вищої ніж у середньому по господарській діяльності підприємства	Комплексна розробка науково-технічної документації у відповідності з умовами контрактів, стандартами і законодавством країн замовників
	Удосконалення системи ціноутворення і укладення міжнародних контрактів

Реалізація зазначених заходів на фоні очікуємої позитивної співпраці з традиційними та потенційними новими замовниками нвуково-технічної продукції, що супроводжуватиметься втіленням новітніх технологій підприємства, у тому числі за рахунок зростання обсягу капітальних інвестицій, зумовить подальший приріст його чистого доходу у 2022 році відносно 2018 року, відрахувань податків до державного бюджету та зростання заробітної плати працівників.

В.о. директора

О.М. Приступа

Головний бухгалтер

Н.М.Стрілець